

Frivillige indtog Arktis

Soldater fra Reserven og Hjemmeværnet medvirkede ved den arktiske øvelse, Livex 2016 i Grønland

[læs side 3]

Forsvarets link til erhvervslivet

Christian Herskind i spidsen for 'Employer Support'-arbejdsgruppe

[læs side 4-5]

Den sidste bastion før udsendelse

Soldater og civile der udsendes til mindre missioner i udlandet gennemgår to-tre ugers enkeltmandskursus

[læs side 8-9]

SYNSPUNKT

Samarbejde mellem forsvar og virksomheder skal styrke national sikkerhed

Forsvaret og erhvervslivet trækker på den samme ressource af medarbejdere. Konkurrencen om at tiltrække medarbejdere er hård – og den bliver kun hårdere. Men gennem samarbejde mellem forsvaret og virksomhederne kan vi finde løsninger, der vil styrke forsvaret.

Forsvaret har i de seneste år været mødt med krav om betydelige besparelser. Samtidig er der en klar forventning om, at forsvaret fortsat kan løse alle sine opgaver. Det stiller forsvaret i en udfordrende situation. Øget samarbejde mellem forsvaret og erhvervslivet på personaleområdet kan være én af løsningerne på det problem.

Forsvaret og virksomhederne konkurrerer om medarbejderne. Det er der intet nyt i, men konkurrencen bliver hårdere og hårdere efterhånden som behovet for veluddannede medarbejdere bliver større og større. Imidlertid har erhvervslivet også en interesse i, at forsvaret har de medarbejdere, der gør dem i stand til at tage hånd om Danmarks sikkerhed. Vi må finde fælles løsninger, der sikrer dette.

Forsvaret er i gang med store ændringer på personaleområdet. En af ændringerne er at give reserven og medlemmer af Hjemmeværnet (den såkaldte reservestyrke) nye opgaver, heriblandt internationale operationer og øvelser over længere perioder, eller at

bringe dem op på et højere beredskabsniveau. Det giver jo rigtig god mening, da det øger forsvarets fleksibilitet og evne til at løse sine opgaver. Men det kan også være en udfordring for virksomhederne. Medarbejdere, der har deres daglige gang i virksomheden, skal nu undværes i længere perioder, eller have fri med kort varsel.

Jeg er dog helt sikker på, at vi gennem dialog mellem forsvarets enheder og de enkelte virksomheder kan finde løsninger. Mange virksomheder betragter det som et aktiv, at nogle af deres medarbejdere er aktive i Forsvaret. De påtager sig en samfundsopgave og opnår nye kompetencer, der også kan anvendes i virksomheden. Det er godt.

I det hele taget vil en større udveksling af medarbejdere mellem forsvaret og erhvervslivet være til fordel for begge parter. Her er den nye officersuddannelse, der bygger på en civil bachelorgrad, et rigtig godt skridt. Kombineres det med klare beskrivelser af, hvorledes militær viden og kunnen kan "oversættes" til civile kom-

petencer, er jeg overbevist om, at virksomhederne vil få øjnene op for fordelene i at have medarbejdere, der er tilknyttet reservestyrken ansat. Civile virksomheder varetager en lang række opgaver for forsvaret. Der er imidlertid stadig mange opgaver, ikke mindst når det kommer til vedligehold af materiel, forsvaret med fordel kunne overlade til virksomhederne. Jeg vil opfordre til, at vi i fællesskab og med åbent sind ser på, hvorledes vi også ad denne vej kan øge forsvarets evne til at løse deres kerneopgaver. ■

*Synspunkt af
viceadministrerende direktør
Kim Graugaard, Dansk Industri (DI)*

Foto: Dansk Industri

Til hver udgave indbyder redaktionen en gæst til at bidrage med et 'Synspunkt' om et tema, som ligger skribenten på sinde. Skribentens holdninger deles ikke nødvendigvis af hverken Forsvarets eller InterForces ledelse.

InterForce News udkommer fire gange årligt.

Udgives af:
InterForce Sekretariatet
Danneskiold-Samsøes Allé 1
1434 København K
Tlf. 72 81 27 42
interforce@interforce.dk

Ansvarshavende redaktør:
Chef for InterForce Sekretariatet,
generalmajor (pens.) Jan Norgaard.
www.interforce.dk

I redaktionen:
Morten Fredslund (Pressebureauet
Århus) og Niels Jørgensen
(GB Grafisk A/S).

Redaktionen afsluttet 6. juni

Forsiden:
Lynx-helikopter lander på
fregatten Thetis ud for Nuuk.
Foto: Søren Nørby.

Lille foto: Morten Fredslund

Design: GB Grafisk A/S
Oplag: 8.000 stk.
ISSN 1601-491X

News

InterForce – er et samarbejde mellem forsvaret og civile private samt offentlige virksomheder omkring forsvarets brug af det frivillige personel. InterForces formål er at forbedre forholdene for de medarbejdere, der har både en militær og en civil forpligtelse.

InterForce blev etableret i 1999 og har en komité bredt sammensat af topchefer fra en række private og offentlige virksomheder.

Frivillige indtog Arktis

Der var skibskatastrofe, brand og miljøindsats under den stort opsatte arktiske redningsøvelse, Livex 2016, i Grønland. Her fik både lokale og nationale myndigheder en udfordring, men uden indsatsen fra Reserven og de frivillige fra Hjemmeværnet, havde øvelsen ikke været den samme.

AF KIM VIBE MICHELSEN

»Av! Det gør ondt! Nej, Nej!«

Klageråbene lyder ud over Atlantikajen på Nuuks havn, da de første sårede og forkomne passagerer og besætningsmedlemmer kommer ind med politiets røde redningskuttere.

Læger, ambulancefolk og reddere står klar på kajen og giver den indledende behandling. De hårdest sårede ryger direkte med blåblinkende ambulancer til Dronning Ingrid's Hospital, mens de lettere sårede får et kort ophold i en af de store fiskerihaller, hvor de bliver registreret af Grønlands Politi.

Livex 2016 kører i ring om en skibskatastrofe i Godthåbsfjorden. Et fragtskib og et passagerskib kolliderer. Det ene går ned. Der er folk i vandet. Der er folk, der driver rundt i redningsbåde og forsvinder i den vilde skærgård. Og endelig er der folk spærret inde i skibene. Krydret med lidt brand, farlige kemikalier og et gigantisk olieudslip, skaber det en situation, der bringer alle beredskabsmyndigheder i spil, og som kan give selv den mest vejrbidte søofficer sved på panden.

Rift om pladserne

Halvdelen af de sårede kommer fra Hjemmeværnet. 100 frivillige hjemmefolk af de lavere grader har taget den lange tur til den grønlandske hovedstad for at være

figuranter på øvelse Livex 2016. Derudover har Hjemmeværnet stillet et sminkecenter og officerer til at pumpe Arktisk Kommandos stab op med eksperter hjemmefra. Selvom øvelsen varer i ti dage, har det ikke været svært at skaffe frivillige.

»Det her er jo en gigantisk oplevelse, så vi har stået på venteliste til at komme afsted i månedsvis. Hvert kompagni har kunnet indstille to mand til denne øvelse, og der har været rift om pladserne. Vi fik først endelig besked i starten af maj,« fortæller Søren Brandi, der er frivillig ved hjemmeføringskompagniet i Tolstrup. På Grønland skal han spille en såret passager.

Forsyningsdrop fra luften

Udover hjemmeføringsfolkene er der også indsat hundrede civile grønlandere som figuranter. De har dog ikke den samme militære træning, og kan derfor ikke bruges i alle situationer. De grønlandske figuranter spiller hovedsageligt passagerer, der skal evakueres direkte fra skibene, mens hjemmeføringsfolkene bliver brugt til de hårdere opgaver.

De frivillige fra hjemmeføringsnetet skal bruges i situationer, hvor passagerer ryger i vandet eller er gået i flåderne, og så skal de ikke mindst opholde sig i op til 24 timer på nogle af de hundredvis af små klippeøer, der udgør skærgården i Godthåbsfjorden. Her skal

de overleve på nødrationer, indtil de bliver spottet af eftersøgningsfly og helikoptere. I et enkelt tilfælde skal de også modtage forsyningsdrop fra luften for at holde sig i live, indtil redningsskibene når frem.

Det er kulminationen på fire års live-øvelser og skrivebordsøvelser i Arktis, der har udspillet sig i Nuuk og havet ud for. Redningsøvelserne Sarex 12 og Sarex 13 foregik i det øde og ubeboede Østgrønland. Krigsskibe simulerede krydstogtskibe, og 20 politiskoleelever fra Nuuk illustrerede at være 200 tilskadede passagerer. I 2014 flyttede man scenariet til Vestgrønland, mens øvelsen blev gennemført som en skrivebordsøvelse. I 2015 blev øvelsen, Arctic Response 2015, gennemført i Østgrønland. Også denne gang med et mindre antal figuranter.

I år var det meget større. Der deltog 350 øvelsesdeltagere, figuranter og planlæggere fra Forsvaret, Beredskabsstyrelsen, Politiet, Hjemmeværnet og de grønlandske myndigheder i Livex 2016.

Formålet med øvelsen var at træne og styrkedet grønlandske og danske katastrofeberedskabs evne til at koordinere og håndtere ekstraordinære hændelser i Grønland.

Øvelsen er den hidtil mest omfattende rednings- og miljøøvelse i Grønland, og det mest håndgribelige tegn på Forsvarets og den danske stats øgede fokus på Arktis. ■

Forsvarets link til erhvervslivet

Efter 16 år som formand for InterForce Region Hovedstaden har Christian Herskind sat sig for bordenden i arbejdsgruppe, der skal gøre det attraktivt for erhvervslivet at have reserve- og hjemmeværnspersonel blandt de ansatte.

Som formand som DS9-arbejdsgruppen Employer Support vil Christian Herskind gå lige til kanten for at imødekomme arbejdsgiverne. Foto: Morten Fredslund

■ AF MORTEN FREDSLUND

Inden udgangen af 2017 skal syv arbejdsgrupper med flere end 100 personer fra Forsvaret, erhvervslivet, Hjemmeværnet og de faglige organisationer have vendt hver en sten, og set på muligheder, der kan gøre Forsvarets samlede reservestyrke – reservepersonellet og de frivillige i Hjemmeværnet – til en mere integreret del af det øvrige forsvar.

En af arbejdsgrupperne – Arbejdsgruppe 6 – ser på, hvilke tiltag der skal til for at gøre det attraktivt for de civile arbejdsgivere at ansætte og fastholde medarbejdere fra den samlede reservestyrke. Arbejdsgruppen "Employer Support" har Christian Herskind som formand, og han vil gå helt til kanten og tænke utraditionelt i bestræbelserne på at nå brugbare forslag, som er attraktive for erhvervslivet.

»De tider hvor erhvervslivet udelukkende bakker op om Forsvaret af ren og skær respekt for fædrelandet, er forbi. Hvis Forsvaret skal have en relation til erhvervslivet handler det både om holdninger og om økonomi,« fortæller Christian Herskind over en kop kaffe i sit hjørnekontor hos Refshaleøens Ejendomsselskab A/S, hvor den 54-årige cand.jur. har været adm. direktør siden 2008.

16 år i InterForce

Da interviewet finder sted har Christian Herskind netop sluppet tøjlerne efter 16 år som formand for InterForce Region Hovedstaden. Den post bestrides nu af Martin Bøge Mikkelsen, og Christian Herskind har siden november sidste år været travlt engageret i Arbejdsgruppe 6.

»Det er meget spændende, selv om jeg aldrig har været tiltrukket af stabsarbejde. Derimod har krig, røg og beskidte støvler, været det, jeg har forbundet med min karriere som reserveofficer fordi, det er kontrasten til min civile hverdag. Men når jeg alligevel har sagt ja tak, er det fordi, at dette arbejde bidrager til den største ændring i Forsvarets anvendelse af Reserven og de frivillige i min levetid,« siger Christian Herskind, der blev udnævnt til oberst af Reserven den 1. marts.

I det daglige arbejde har han stor gavn af premierløjtnant af Reserven, Morten Kruse, som er sekretariatsansvarlig for Arbejdsgruppe 6, "Employer Support", og sikrer input fra den yngre del af Reserven.

Tænker ud af boksen

»Vi har fået et meget bredt mandat, og derfor har vi lagt ud med at kigge på hele paletten.

Senere vil vi så kigge på, hvad der er realistisk. Hvad vil arbejdsgiverne? Hvad vil de ikke? Og hvad er økonomien i det her. Men som udgangspunkt har jeg bedt alle i arbejdsgruppen om at tænke kreativt, da der i det kommissorium, vi har fået fra Styregruppen, er en forventning om, at vi tænker ud af boksen. Og hvis det ender med, at de bare siger ja til det hele, som vi foreslår, ja så vil jeg da være ærgerlig over, at vi ikke har været vilde nok,« siger Christian Herskind.

Han har valgt, at "Employer Support"-arbejdsgruppen skal undersøge ni indsatsområder i dybden. Nogle af områderne er ret kontroversielle i forhold til de berøringsflader, som Forsvaret hidtil har haft til erhvervslivet.

»Vi kigger blandt andet på, om virksomheder, der afgiver medarbejdere til opgaver for Forsvaret, skal have nogle konkurrencemæssige fordele ved samhandel med Forsvaret? Det kan også være i mindre skala, så man eksempelvis tilbyder, at virksomheden kan gøre brug af Forsvarets musikkorps ved firmafesten, eller ledende medarbejdere inviteres på besøg hos vores styrker i eksempelvis Irak – hvis de vel og mærke kan se en forretningsmæssig fordel i det. Så ja, vi ryster posen og tænker offensivt og forretningsmæssigt,« siger Christian Herskind.

FAKTA CHRISTIAN HERSKIND

- Christian Herskind er Cand.jur og har desuden læst International Business Transactions (Master of Laws) på University of London.
- CEO Refshaleøen Holding A/S. Tidligere koncerndirektør i NCC Construction Danmark.
- Sidder i flere bestyrelser: SKAKO, Mannaz, Orbicon, Associated Danish Ports, Nordsøfonden (statens olie/gasselskab), Sumisura m.fl.
- Som oberst af Reserven repræsenterer han Forsvarschefen i internationale reserveofficersfora.
- I maj trådte Christian Herskind tilbage som præsident for Mars&Mercur – en post han da havde bestridt otte år. Han sidder fortsat i forretningsudvalget i InterForce Region Hovedstaden og er næstformand i Soldaterlegatet.

DE ØVRIGE SEKS ARBEJDSGRUPPER I DS9 ER:

- Underarbejdsgruppe 1: Koncept og Strategisk central funktion
- Underarbejdsgruppe 2: Ansættelsesformer, løn og aftale
- Underarbejdsgruppe 3: Registrering af civile kompetencer
- Underarbejdsgruppe 4: Rekruttering
- Underarbejdsgruppe 5: Tilpasning af uddannelser
- Underarbejdsgruppe 7: Koordination mellem Hjemmeværnet og Forsvaret

Blandt de øvrige indsatsområder ser man også på selve den geografiske organisation af en Employer Support-struktur. Skal den være central eller opdeles i regioner etc.

Et andet indsatsområde er hele informationsdelen; hvordan får man fortalt arbejdsgiverne, at medarbejdere fra den samlede reservestykke er en god ressource.

Mulighed for kompensation

Desuden bores der i selve lovgrundlaget; hvordan er medarbejder og arbejdsgiver stillet, hvis der sker et angreb på NATO, og Forsvaret indkalder medarbejderen til tjeneste? Og så ser man også på forskellen mellem offentlige og private arbejdspladser, hvis der er en sådan, når det gælder om at give en medarbejder fra den samlede reservestykke fri til militær tjeneste i en længere periode.

»Man hører ofte, at arbejdsgiveren sætter pris på de kompetencer, som soldater bringer ind i virksomheden. Men hvilke kompetencer er det egentlig, arbejdsgiverne efterspørger? Det undersøger vi, og så ser vi på muligheder for kompensation. I Storbritannien betaler staten eksempelvis for oplæring af den afløser, som en arbejdsgiver må ansætte, mens hans medarbejder fra reservestykken gør militærtje-

neste. Er det en mulighed i Danmark,« spørger Christian Herskind og tilføjer: »Hvis en tømmer ansætter en vikar, mens svenden er udsendt og afløseren er en str. XL i arbejdstøj i stedet for str. S. Kan Forsvaret så yde kompensation til nyt arbejdstøj? Vi går altså helt ned i det lavpraktiske, så en smedemester kan sige, at det koster mig ikke noget at sende en medarbejder af sted med Forsvaret. Men måske får jeg noget igen.«

Udover de nævnte indsatsområder, vil Arbejdsgruppe 6 også se på CSR – Corporate Social Responsibility.

»Det er et af de mere bløde områder, og vi vil blandt andet se på, om det kan blive et anerkendt parameter og bidrage til virksomhedens samfundsmæssige ansvar, at man har medarbejdere med tilknytning til Forsvaret,« siger Christian Herskind.

Det sidste indsatspunkt er uddannelsesområdet, hvor man blandt andet vil se nærmere på, hvordan studerende fra den samlede reservestykke kan undgå at blive sat tilbage i studiet, hvis de udsendes.

Sammen med de øvrige seks arbejdsgrupper i DS9, skal Employer Support-arbejdsgruppen aflevere sine input, så tiltagene kan være implementeret inden udgangen af 2017. Derfor er tiden knap.

Hvad er Hærens behov

»Det der bliver helt afgørende er, hvad Hæren når frem til i.f.t. hvad man helt konkret vil bruge supplementet til. Der er forskel på, om behovet er 3.000 eller 20.000 soldater fra reservestykken. Har soldaterne behov for to-tre ugers uddannelser eller seks-syv ugers uddannelse om året? Så meget af det her er tanker, der vil blive justeret ind efter Forsvarets behov,« siger Christian Herskind og tilføjer:

»Men målet er, at skabe en relation mellem Forsvaret og arbejdsmarkedet, der gør, at arbejdsmarkedet byder ind på en ny anvendelse af Reserven og de frivillige. At de siger, at det her er en god idé fordi, der er tænkt på hensynet til os i det her. Den største udfordring bliver at få ændret holdningerne. Færre og færre i erhvervslivet kender til Forsvaret, fordi få har prøvet at være soldat. Der skal ske en genopbygning af den tætte relation fra dengang alle havde prøvet det på egen krop. Og Forsvaret skal lære at erkende, at virksomheder er sat i verden for drive en forretning, at tjene penge og skabe værdi for deres aktionærer. Det skal Forsvaret kunne bidrage til – på den hårde eller på den bløde måde.« ■

Region Hovedstaden: Ny formand satser stort på attraktive aktiviteter

Martin Bøge Mikkelsen er ny formand for Region Hovedstaden, der har sekretariat på Kastellet. Foto: Morten Fredslund

InterForce skal tilbyde erhvervslivet oplevelser, der både er meget attraktive og rammer bredt, mener Martin Bøge Mikkelsen, som er nytiltrådt formand for Region Hovedstaden.

■ AF MORTEN FREDSLUND

»Hvis vi skal tiltrække opmærksomheden overfor travle erhvervsledere med 60-70 timers arbejdsuge, skal vi være meget skarpe, når vi indbyder til aktiviteter i InterForce. Vores arrangementer skal være attraktive, spændende og udfordrende. Og så skal der ved hvert arrangement informeres om selve formålet med InterForce.«

Martin Bøge Mikkelsen er klar i mælet, da han skitserer sine målsætninger som nytiltrådt regionsformand. Den 53-årige tidligere koncerndirektør i forsikringskoncernen Tryg, der i dag erhverver sig som professionelt bestyrelsesmedlem, investor og executive advisor, afløste i starten af året Christian Herskind på posten som formand for InterForce region Hovedstaden, der tæller godt 360 medlemsvirksomheder.

Den nye dreng i klassen

Inden han satte sig i formandsstolen var Martin Bøge Mikkelsen medlem af regionens forretningsudvalg, hvor han indtrådte i december 2013.

»Det var Christian Herskind der sammen med min hustru Susanne fik mig med. Min hustru er Equity Partner i headhunterfirmaet Flensby & Partners A/S, og har siddet i InterForce Hovedstadens Forretningsudvalg siden 2006. Jeg har ingen relationer eller erfaringer fra Forsvaret overhovedet, men selv om jeg helt bogstaveligt var den nye dreng i klassen, blev jeg allerede på mit første møde i forretningsudvalget bedt om at se nærmere på regionens aktiviteter, og eventuelt finde på nye tiltag,« fortæller Martin Bøge Mikkelsen.

Martins personlighed er kendetegnet ved en stor dynamik og drivkraft, og han gik straks i gang med at sammensætte et stort stilet arrangement for topledere. Resultatet blev et debatmøde i Stærekassen ved det Kongelige Teater, hvor ledere fra nogle af Danmarks største virksomheder og den offentlige sektor samt chefer fra de øverste lag i Forsvaret, debatterede forskellige dilemmaer, man kan støde på som topleder.

»Min tanke var, at hvis vi virkelig skulle lave noget, der skabte forståelse, så skulle vi starte med lederne. Min tese, er at hvorvidt man er topleder i Forsvaret eller i erhvervslivet, ja så er de problemstillinger, man står over for i dagligdagen, rimelig ens,« siger Martin Bøge Mikkelsen, der i år gennemfører det succesfulde Stærekasse-arrangementet for tredje gang. Ligesom i fjor deltager en række mellemledere dagen før i Stærekassen til et "Next In Line"-arrangement skåret over samme hammel.

»Ledelse er meget dilemmafyldt. Og kerneopgaven i InterForce er jo også at tage hånd om det dilemma, som opstår, når man som arbejdsgiver skal undvære en medarbejder, der har et dual-ansvar, og står til rådighed for både Forsvaret og for en civil arbejdsgiver. Men som leder må du rumme det og favne det, for du får så meget igen, når medarbejderen kommer hjem igen efter at have støttet Forsvaret gennem indkommandering eller efter en udsendelse. Og vi skal gerne derhen, hvor det ikke længere er et dilemma for virksomheden, når en medarbejders kompetence skal benyttes i Forsvaret, men i stedet er et valg, man gør sig,« siger Martin Bøge Mikkelsen, der håber, at andre regioner i InterForce også vil adoptere konceptet fra Stærekasse-møderne.

Skal favne bredt

»Det er min ledelsesfilosofi, at jeg ikke går rundt og gemmer på tingene. Hvis idéen er god så vær's'go tag det og brug det,« siger Martin Bøge Mikkelsen.

Han understreger, at selv om hans fokus lige nu er på de kommende Stærekasse-arrangementer, så skal paletten af arrangementer favne bredt.

»InterForce-arrangementerne skal både favne ledere, mellemledere og dybden i organisationerne. Der skal være en god balance. I Region Hovedstaden har vi flere tilbagevendende arrangementer. Blandt andet koncerten på Rosenborg, den meget velbesøgte Udfordringsdag og en række skydeaktiviteter. De er alle lige vigtige, for det handler jo om at få bredt budskabet ud,« siger Region Hovedstadens nytiltrådte formand.

MARTIN BØGE MIKKELSEN

- Har 30 års ledelseserfaring fra jobs i store virksomheder indenfor entreprenør- og byggebranchen, Statoil, Nykredit samt Tryg. Er i dag ansvarlig for MBMikkelsen Holding, med hovedfokus på bestyrelsesopgaver, er aktiv Business Angel samt Executive Advisor
- Bor i Rungsted Kyst. Dyrker sammen med hustruen Susanne landevejs-cykling og tilbagelagde sidste år 4200 km på cykel.

Forsvarets økonomi beskrevet i 11 bind

I ikke færre end 11 årsrapporter og -beretninger giver Forsvarsministeriet et overblik over ministerområdets økonomi i 2015.

■ AF MORTEN FREDSLUND

Forsvarsministeriet har udgivet sin Årsrapport 2015. Sammen med årsberetninger og -regnskaber fra 10 underlagte styrelser og myndigheder kan man få et indblik i, hvordan man forvalter et firma med en bevilling på 17,1 mia. kr., 21.583 ansatte, bygninger og grunde for 7 mia. kr., samt en egenkapital på 40 mia. kroner.

Årsrapporten giver overblik over både Forsvarets samlede økonomi og faglige resultater i 2015. Blandt andet fremgår det, at det økonomiske resultat blev et merforbrug på ca. 191 mio. kr. i forhold til den samlede driftsbevilling på 17,1 mia. kr.

Særlov

Det er blandt andet vedtagelsen af en særlov, der betyder, at veteraner med PTSD nu kan blive diagnosticeret senere end seks måneder efter deres hjemkomst, der er årsag til det høje antal erstatningssager, som Forsvaret i øvrigt mener omkostningsmæssigt fortsat vil stige betragteligt de kom-

mende år. Som bilag til Forsvarsministeriets samlede Årsrapport 2015 er der udsendt seks Årsberetninger 2015 fra Forsvarsministeriets styrelser og myndigheder. Desuden har ministeriet også sendt årsrapporter fra Beredskabsstyrelsen, Forsvarsministeriet Interne Revision, Danmarks samtænkte stabiliseringsindsatser samt departementets finansielle regnskab på gaden. Så der er nok at kaste sig over, hvis man vil ned i detaljen med, hvordan Forsvarsministeriet har forvaltet de bevilgede midler.

11 internationale operationer

Årsberetningen fra Værnsfælles Forsvarskommando indeholder blandt andet en faglig og økonomisk oversigt over Forsvarets internationale engagement.

I 2015 brugte Værnsfælles Forsvarskommando 857,1 mio. kr. af sin samlede bevilling på 7,1 mia. kr. på 11 internationale missioner.

Værnsfælles Forsvarskommando, VFK, der ud over selve VFK tæller bl.a. hæren, søværnet og flyvevåbnet havde i 2015 et mer-

forbrug på kr. 17,5 mio. i forhold til bevillingen på 7,1 mia. kr.

Hjemmeværnet indsat i 2,5 mio. timer

I Hjemmeværnets Årsberetning kan man læse, at myndigheden kom i hus med et lille overskud på driften på 0,3 mio. kr. i forhold til den samlede bevilling på 461,8 mio. kr.

Samlet set blev Hjemmeværnet rekvireret 2323 gange for at støtte Forsvaret og samfundets samlede beredskab i 2015. I 2014 var det 2228 gange.

Sidste år brugte Hjemmeværnets medlemmer godt 2,5 mio. timer i forbindelse med opstilling, beredskabsopbygning, indsættelser og hjælpefunktioner, fremgår det af årsrapporten.

Især har der været brug for Hjemmeværnet til de såkaldte uvarslede indsættelser, hvor hjemmeværnets frivillige skal møde op inden for en time. I 2015 blev Hjemmeværnet rekvireret uvarslet 763 gange, hvilket er en stigning på knap 45 pct. i forhold til 2014, hvor Hjemmeværnet var uvarslet indsat 525 gange. ■

Dronningen gæstede landsøvelse

■ AF JEANETTE SERRITZLEV

Hjemmeværnets store landsøvelse 3.-5. juni samlede flere end 5.500 deltagere i trekantområdet.

450 udenlandske soldater fra syv nationer indgik på lige fod med deres danske kolleger. De udenlandske deltagere kom

fra Estland, Letland, Litauen, Norge, Sverige samt USA og Tyskland.

På billedet ses nogle af de udenlandske deltagere til den afsluttende parade foran Bülow's Kaserne i Fredericia. Paraden havde deltagelse af både H.M. Dronning Margrethe, H.K.H. Kronprinsesse Mary og viceforsvarschef Per Ludvigsen.

Foto: Christer Holde

På handlebane i taktisk sanitetstjeneste, TSE, skal der ageres hurtigt, når en kollega rammes af fragmenter i lysken. Foto: Morten Fredslund

Den sidste bastion før udsendelse

Soldater og civile der udsendes som enkeltpersoner til mindre missioner i udlandet skal igennem to til tre ugers enkeltmandskursus, hvor fokus på egen sikkerhed er i højsædet.

■ AF MORTEN FREDSLUND

Golan i Mellemøsten, Sydkorea, Qatar, Mali, Irak, Sydsudan, Kuwait, Kosovo og Kabul. Paletten af mere eller mindre eksotiske destinationer er bredt repræsenteret blandt de 45 soldater og civile på kurset Enkeltmandsuddannelse I-III, da det løber af stabelen på Aalborg Kaserne i april. Inden for kort tid vil de fleste kursister være sendt af sted for at gøre tjeneste som soldat, læge, sygeplejerske, jurist eller presseofficer i mellem tre måneder og to år.

Men inden afrejse skal kurset ved Trænregimentet ruste dem til at kunne klare de fleste strabadser, som de kan støde på som udsendt til et område mærket af krig, krise eller konflikt.

»Vi gennemfører kurset seks gange om året, og i alt kommer cirka 300 kursister igennem uddannelsen. Nogle deltager kun en enkelt uge, mens andre er her tre uger i træk – det afhænger helt af, hvilken baggrund man har, og hvilke dele af kurset man har haft tidligere. Fælles for kursisterne er dog, at der altid er en skøn blanding af soldater af alle grader fra alle værn samt en hel del civile, der skal tilegne sig nogle militær færdigheder, inden de udsendes for Forsvaret,« siger Valther Madsen, som er kaptajn og kursusleder.

Krav om uddannelse

Kurset er først og fremmest målrettet de soldater og civile, som Forsvaret hvert år udsender til missioner, hvor der ikke er en større dansk

Kurset i TSE skal bestå af alle danskere, der rejser til én af Forsvarets internationale missioner. Foto: Morten Fredslund

enhed - f.eks. et regiment eller eskadrille - som står i spidsen for en uddannelse rettet specifikt mod en konkret mission. Men en del soldater deltager blot i et enkelt modul, som eksempelvis Taktisk Sanitetstjeneste for Enkeltmand, TSE, der er et intensivt førstehjælpskursus, som alle skal have gennemført inden for to år før afrejse. Også selv om de blot skal på et to-dages besøg i eksempelvis Irak.

»Værnsfælles Kommando har udarbejdet et direktiv for, hvilke uddannelser og tests, du skal have gennemført, før du kan udsendes til en mission. Det omfatter alt fra vaccinationer, læge- og tandlægetjek, test af din fysik til uddannelse på våben og taktisk førstehjælp samt en række andre discipliner. Hvis du ikke har fået et "Q" ved de områder, hvor det kræ-

ves, ja så kan du ikke udsendes. Heller ikke på en kort tjenesterejse til missionen,« fortæller Valther Madsen.

Ud over de krævede discipliner er Enkeltmandsuddannelse I og II, EMU, også krydret med en række foredrag, der skal ruste kursisten til at kunne klare de udfordringer, der eventuelt dukker op i hverdagen under udsendelse – i missionen eller på hjemmefronten.

Løn, sprog og farlige dyr

Blandt de teoretiske lektioner og foredrag på Modul I er blandt andet briefinger om: løn- og forsikringsforhold, arbejdsmiljø- og arbejdsskader, sproguddannelse og kulturforedrag om den konkrete mission, uddannelse i brug af tolke, en psykologs råd til krisehåndtering,

en socialrådgivers tips til håndtering af afsavn og kontakt til familien, forhold over for farlige dyr, foredrag om hygiejneforhold samt optræden i forhold til medierne og brug af de sociale medier. Det er også på denne del af kurset, deltagerne får vejledning i udfyldelse af "Min Sidste Vilje", som alle udsendte i dag skal aflevere inden udsendelsen. "Min Sidste Vilje" indeholder blandt andet soldatens ønsker ift. egen begravelse, afskedsbreve mv., hvis det værst tænkelige skulle ske.

Modul I indeholder også den omfattende iklædning af personalet, som for en del kursister virker voldsom, da de, afhængig af mission, ud over uniformer til alle forhold også skal have våben, førstehjælps- og medicinkufferter, pc'ere, radio- og andet elektronisk udstyr med sig hjem fra kurset. Men det er vilkårene, hvis man eksempelvis skal udstationeres i Borneos jungle i et par år.

Teori testes på handlebane

Kursets anden uge, Modul II, er øremærket mere praktiske lektioner som skydning med pistol, samling og tilpasning af sikkerhedsudrustning, CBRN-uddannelse, (forhold overfor kemiske, biologiske og nukleare kampstoffer) inklusiv tilpasning af gasmaske i gaskammer. Sidste del af uge to er helliget det omfattende kursus i taktisk sanitetstjeneste, som er to og en halv dag spækket med teori, praktiske øvelser og til slut en handlebane, hvor kursisterne teoretiske viden skal omsættes til handling under beskydning m.v. EMU Modul III omfatter udelukkende et skydeprogram med gevær. Blandt andet nærkampskydninger.

Kurset evalueres løbende og mindst én gang om året bliver EMU I-III set efter i sømmene af en speciel sammensat taskforce.

»Vi ruller kurset jævnlige, så vi konstant kan levere den uddannelse og viden, som er nødvendig for hver enkelt ude i missionerne – hvor der også kommer nye til fra tid til anden. De udsendte til de små missioner står ofte alene, når de først er sendt af sted, og kurset her er sidste bastion, før de rejser,« siger Valther Madsen.

Et godt "brush up"

På kurset i april deltog blandt andre tre jurister, tre sygeplejersker, en god håndfuld sprogofficerer, en læge, et par jægersoldater, militærpolitifolk, to journalister samt officerer fra såvel Hjemmeværnet, hæren, søværnet og flyvevåbnet – fra premierløjtnant til oberst.

»Selv om jeg også var på kurset, før min udsendelse til felthospitalet i Camp Bastion i 2013, har det været meget lærerigt. Især har jeg været glad for undervisningen i den afghanske kultur, ligesom det altid er godt med et brush-up i våbenbetjening, når det er stykke tid siden, man sidst havde et våben i hånden,« siger 46-årige Anne Valentin.

Hun har taget orlov fra sit job som anæstesi-sygeplejerske på Herlev Sygehus for at blive udstationeret til Afghanistan for anden gang. Denne gang på et felthospital på den militære del af den internationale lufthavn i Kabul.

Så sent som i 2015 var hun også udsendt til Sierra Leone som led i bekæmpelsen af ebola.

En mental iklædning

»Det er blandt andet for at bryde den daglige trædemølle, at jeg nu tager af sted igen. Men jeg synes også, at når danske soldater rejser ud og risikerer liv og lemmer, så er det vigtigt, at der også er danske læger og sygeplejersker derude til at hjælpe dem, hvis de kommer til

skade i missionen,« siger Anne Valentin og tilføjer:

»Ud over at vi fysisk bliver klædt på med uniform og våben, ja så får vi på kurset også en mental iklædning. Eksempelvis har jeg mødt kolleger fra det hospital, jeg skal gøre tjeneste på. Men ellers er kursisterne meget forskellige, og det er meget inspirerende. Især når man kommer fra den civile side "af hegnet" er kurset, ud over det faglige, også en god måde at blive introduceret til den militære verden, som vi skal ud og begå os i. Det er altid berigende, når man møder mennesker med en helt anden baggrund og fra et miljø, som er en hel del anderledes end det, man bevæger sig i til daglig.« ■

Kendskab til dyrelivet i missionen er også på programmet. Foto: Morten Fredslund

Sygeplejerske Anne Valentin tager sigtet skud med pistol, inden udsendelsen til Kabul. Foto: Morten Fredslund

Generalbesøg med fokus på personellet

Der var fokus på muligheden for øget brug Reserven og Hjemmeværnets soldater i de internationale missioner, da en delegation med Chefen for Hærstaben i spidsen besøgte det danske træningsbidrag i Irak, OIR Hold 3.

■ AF MORTEN FREDSLUND

Chefen for Hærstaben, generalmajor Hans-Christian Mathiesen var ledsaget af sin nærmeste rådgiver i forhold til Hærens brug af Reserven, oberst af Reserven Peter Heering, da og en større delegation besøgte de 137 soldater på IOR Hold 3 i Irak.

»Han skal hjælpe mig med at gøre Hæren større end den egentlig er. På personelsiden møder Hæren stor konkurrence i forhold til det private erhvervsliv. Vi har mange soldater i Reserven, som hjælper med øvelsesaktivitet derhjemme, og det ser vi på, om kan udvides på visse funktioner ude i missionerne. Det gælder i Irak, hvor personel fra Reserven og Hjemmeværnet allerede er repræsenteret, men også i Afghanistan, hvor vi netop kommer fra,« sagde H.-C. Mathiesen under besøget.

Udover de danske træningsteams indgår også et lettisk trænerhold på OIR Hold 3.

»Jeg har min lettiske kollega med. For uden støtte fra Hjemmeværnet, vore lettiske kolleger og personel fra Reserven, ville vi have haft svært ved at løfte en opgave, som den her i Irak. Og jeg ser gerne, at vi får opbygget en attraktiv og større Reserve i Hæren, inden for

de rammer som DS9 (en af ni arbejdsgrupper, der kulegraver fremtidens brug af Reserven og Hjemmeværnet, red.) udstikker, når det arbejde er færdigt,« sagde Hans-Christian Mathiesen.

Skal matche opgaven

Chefen for Hjemmeværnets Center for Stabiliseringsindsatser, der bl.a. står for at udsende hjemmевærnssoldater til de internationale missioner, var også at finde i delegationen.

»Jeg har tre gange tidligere besøgt de hjemmевærnssoldater, vi har stationeret i Kabul, men det er første gang, jeg besøger vores udsendte i Operation Inherent Resolve,« sagde kommandør Anders Friis.

Hjemmeværnet har p.t. fem soldater udstationeret i Irak, hvor de sammen med kolleger fra hærens stående styrke og soldater fra Reserven er med til at uddanne soldater og politifolk fra de irakiske sikkerhedsstyrker.

»Det er vigtigt for mig at komme ned og se den opgave, vi løser i Irak. Vi skal kontinuerligt have fokus på, hvilke opgaver, vi kan byde ind på fra Hjemmeværnets side – og på, hvilke opgaver vores uddannelse matcher. Hjemmeværnet og Reserven har mange dygtige soldater, som rigtig gerne vil udsendes

for at bidrage til de opgaver, som Forsvaret løser ude i verden. Ikke som en erstatning eller konkurrent til det faste personel, men som et supplement på enkeltområder, hvor vores uddannelse matcher opgaven,« sagde Anders Friis.

Flere hestekræfter i motorrummet

Selvom besøgsprogrammet var stramt, blev der tid til at besøge alle de danske enheder på Al Asad Air Base, hvor danskerne arbejder tæt sammen med soldater fra USA. Delegationen besøgte også det danske radarbidrag på basen, samt Camp Gettysburg, hvor de irakiske sikkerhedsstyrker er indkvarteret i den periode, de uddannes af de danske soldater.

Hærstabens chefrådgiver, Peter Heering, var i 2010 udsendt til Afghanistan, hvor han var chef for en enhed bestående af danske, amerikanske og britiske soldater, der støttede og trænede det afghanske politi.

»Det er min første rejse med Chefen for Hærstaben til de internationale missioner. Det er super-inspirerende at se de muligheder, der er for at benytte Reserven og de frivillige i funktioner i Afghanistan og Irak. Efter

Chefen for Hærstaben, generalmajor H.-C. Mathiesen, nr. 3 f.v., vises rundt på Al Asad Air Base af chefen for DANCON OIR Hold 3, oberstløjtnant Kenneth Strøm, yderst t.h. Foto: Allan Merrill, OIR Hold 3.

FAKTA

Det danske bidrag på Al Asad Air Base har det seneste år ydet træning, rådgivning og undervisning af irakiske styrker med sigte på at ruste de irakiske soldater bedre til besejre ISIL og dermed på lang sigt forbedre sikkerheden i Irak.

Grundstammen i det aktuelle DANCON OIR Hold 3 udgøres af I Panse-rinfanteribataljon fra Den Kongelige Livgarde, men specialister fra hele Forsvaret indgår i holdet, som i alt består af 137 soldater inklusiv et mindre detachement i Bagdad samt flyvevåbnets radarbidrag på Al Asad Air Base.

Der deltager ca. 60 nationer i kampen mod ISIL, hvoraf 13 nationer står for træningen af de irakiske sikkerhedsstyrker – Building Partner Capacity. Indtil videre er over 20.000 irakiske soldater blevet uddannet, hvoraf danske soldater har bidraget med uddannelsen af ca. 4.000 mand. Den danske styrke er i Irak på anmodning fra den irakiske regering.

Oberst af Reserven Peter Heering, nr. 3 f.v., under briefing på felthospitalet. Foto: Allan Merrild, OIR Hold 3.

min mening giver det ufattelig god mening at trække på de kompetencer, som soldater i Reserven og Hjemmeværnet har fra blandt andet deres civile job og uddannelse. Det giver flere hestekræfter i motorrummet, når de er en del af de udsendte enheder,« sagde Peter Heering.

Blandt de 137 danske soldater i OIR Hold 3, kommer cirka 13 procent fra Hjemmeværnet eller Reserven. På Hold 4, der afløser til august, vil der også være fem soldater fra Hjemmeværnet. ■

På togt med Iver Huitfeldt

40 gæster fra InterForce Region Sjælland stævnede i april ud fra Flådestation Korsør med fregatten Iver Huitfeldt.

■ AF SØREN S. SØRENSEN

Forventningerne blandt de ventende gæster på kajen var store. At sejle med et af flådens nyeste og mest moderne krigsskibe var noget alle havde set frem til.

Rundvisningen startede på helikopter-dækket og fortsatte herefter rundt på skibet i mindre grupper. Her var det bl.a. Chefen for Flådestationen, kommandør Per Hesselberg, der delte ud af sin indgående viden om de tre fregatter, og alle spørgsmål om enhver lille dim, blev besvaret med stor entusiasme.

Da der bl.a. blev spurgt ind til skibets fængsel, kunne Per underholdende berette om udviklingen af fleksible pirat-celler i lastrummet. Skulle behovet for disse opstå igen, har de nu deres eget ordnummer og man kan bestille en "piratpakke" med beklædning, tandbørste, bedetæppe, koran eller bibel iht. FN konventionen.

Chefen for Flådestationen er meget stolt af de tre fregatter, hvilket foredraget efter frokosten bar tydeligt præg af.

»Vi har de mest moderne og alsidige fregatter med masser af fleksibilitet og udvidelsespotentiale. Dygtige ingeniører og officerer har tænkt dette ind i designet fra starten,« konstaterede Per Hesselberg idet han overfor gæsterne redegjorde for skibenes modulopbygning. Der er ligeledes sket en opgradering af genbrugte våbensystemer.

»Hele projektet har været "design to cost" – altså et fast budget. Derfor har vi været tvunget til at tænke os rigtigt godt om og bruge pengene, der hvor det gav mest mening, eller der hvor man ikke senere umiddelbart kan opgradere. Forsvaret

har selv taget ansvaret for integrationen og risikohåndteringen af alle computer-, kommunikations-, våben- og sensorsystemer. Det betyder alt i alt, at vi har fået tre fantastiske fregatter til cirka halv pris ift. andre nationers lignende skibsprogrammer,« forklarede Per Hesselberg videre.

Flådestationen besøges således af mange andre nationer, der er interesseret i at finde ud af, hvordan man i Danmark har "knækket koden".

»Svaret er meget kort. Man skal tænke sig rigtigt godt om, inden man bygger og holde fast i sin specifikation. Man skal bruge civile standarder på alt udstyr, når det er muligt, og bruge pengene på fleksibilitet og udviklingspotentiale,« sagde Per Hesselberg.

Smagsprøver på Storebælt

Eftermiddagen bød også på muligheden for en tur i en af skibets "vandtaxier". Det gav et sug i maven hos flere af deltagerne, da den lille gummibåd blev firet ned på siden af skibet, for et øjeblik efter at befinde sig i bølgerne. Iført overlevelseshjelm var det så tid til en demonstration af gummibådens manøvreduktighed. De fleste fik således ikke kun set, men også smagt på Storebælts salte vand denne dag.

Tilbage ombord, advarede skibets næstkommanderende om risiko for "slinger". Sejladsen var ikke kun til ære for InterForce, da nogle systemer skulle testes. Efter et par skarpe drej til både styrbord og bagbord kunne InterForce-delegationen igen stå oprejst uden at holde fast, og efter en meget begivenhedsrig dag returnerede man til Korsør.

Evnen til at holde fast i en strategi - på trods

Manden bag årets ledelsesbog er soldat. God ledelse er ifølge oberst Kim Kristensen, at strategiarbejdet skal være så detaljeret og gennemanalyseret, at enhver tænkelig og utænkelig situation har været overvejet.

■ AF MARIANNE SMEDEGAARD HANSEN,
FORSVARSAKADEMIET

Har du nogensinde måttet spørge din chef, om han ville holde fast i sin strategi, også selv om det ville kræve flere kister?

Oberst Kim Kristensen blev spurgt om netop dette i Afghanistan i 2007 – og hans svar var: »Ja, vi holder fast.«

Ikke nogen nem beslutning, når man står som chef for ISAF Hold 4, hvor vejsidebomber i bogstaveligste forstand sprænger om ørerne på ens soldater.

»Så er det, du skal huske, at du skal kunne leve med dig selv resten af dit liv. Du skal leve med de beslutninger, du tager,« siger Kim Kristensen, som har lært at lytte både til mave og intellekt, når det gælder de store beslutninger.

Men beslutningen om at gå videre – også selvom det koster liv – er noget Kim Kristensen og mange andre, der har valgt at være en del af Forsvaret, har taget aktivt stilling til. Og som officer og dermed den, der tager den ultimative beslutning, er det afgørende, at man også kan svare på, hvorfor man gør, som man gør.

Oberst Kim Kristensen, ceremonimester for H.M. Dronningen, talte i marts på Forsvarskademiets Ledelsesdag om sine erfaringer som leder. Og en af de ti vigtigste udfordringer for lederen er ifølge Kim Kristensen vigtigheden af en klar og gennearbejdet strategi.

Stå inde for din strategi

»Den overordnede strategi skal være krystalklar, inden du drager i krig. Og det er chefens opgave at gøre den klart for soldaterne,« siger Kim Kristensen.

I hans bog 'Følg mig – ledelse fra fronten' skriver han bl.a.: »At stå inde for en strategi be-

tyder i den miltære verden også at stå inde for liv. Den viden følger dig døgnnet rundt i dine overvejelser og bestræbelser på at lave den bedst muligt. (...) Hvis du bliver nummer to, er du død. (...) Den erkendelse bærer du også med hele vejen igennem strategiarbejdet.«

Strategiarbejdet skal være så detaljeret og gennemanalyseret, at enhver tænkelig og utænkelig situation har været overvejet. Kun med det i baghovedet, mener Kim Kristensen, kan man som militær enhed løse sin opgave, og som militær leder "leve med dig selv resten af dit liv", som han skriver i sin bog.

Ærlig snak

I Helmand var den formulerede hensigt med operationerne »at skabe forudsætning for, at den afghanske civilbefolkning kunne vende tilbage til deres hjem (...) og at man kunne sætte gang i en lokal genopbygning og udvikling,« skriver Kim Kristensen i bogen og fortsætter:

»Det var også kernen i den Commander's Intent, som jeg formulerede på halvanden side før vores udsendelse. Den beskrev kort og præcist, hvad formålet med vores indsættelse var. Den understregede missionens hårdhed, for der var ikke udsigt til, at vi kunne tale Taleban væk fra området. Det krævede en militær offensiv, hvilket indebar, at vi måtte tage initiativet i alle forhold, at vi aldrig tillod os selv at blive reaktive. Og den fastslog, at alle vores operationer skulle foregå på et samvittighedsfuldt og etisk forsvarligt grundlag. Først og fremmest ville vi strække os til det yderste for at undgå civile tab.«

Ærlighed over for sine medarbejdere, deres pårørende og alle andre involverede er en af Kim Kristensens vigtigste budskaber, også selv om de konsekvenser, der er identificeret i strategiarbejdet, kan medføre tab.

Og det var på grund af denne ærlighed og viden om, at han havde haft den bedst gennearbejdede strategi og havde gjort alt, hvad han kunne for at leve op til hensigterne, at lederen og chefen Kim Kristensen kunne træffe beslutningen om at sige ja til sin stab, da han fik spørgsmålet: Skal vi bestille flere kister til missionen i Helmand? ■

DE UDFORDRENDE 10 ifølge Kim Kristensen

- Skab den unikke strategi
- Træn, som du kæmper
- Elsk kaos
- Sæt drømmeholdet
- To niveauer op og to niveauer ned
- Fokuser på sammenhængskraften og korpsånden
- Elsk dine medarbejdere
- Gå forrest
- Tag beslutninger – tag ansvar
- Vær dig selv

FØLG MIG

– ledelse fra fronten

Af Kim Kristensen, Politikens Forlag
Bogen gennemgår via ti ledelsesråd Kim Kristensens egne erfaringer som leder i fronten. Kim Kristensen blev i 2009 valgt til årets leder, og bogen, som han skrev på baggrund af sine erfaringer fra bl.a. Helmand, er netop blev kåret som årets ledelsesbog af Lederne.

Artiklen har tidligere været bragt i Forsvarsvisen.

Jægersoldater og frømand træner afrikanske specialstyrker

Under to større militærøvelser i Afrika har soldater fra de danske specialoperationsstyrker været udsendt for at undervise soldater i hhv. Senegal og Cameroun.

■ AF MORTEN FREDSLUND

I februar deltog soldater fra Jægerkorpsset i øvelsen Flintlock 2016 i Senegal, hvor 1700 soldater fra 30 afrikanske og vestlige lande deltog. Godt en måned senere rejste syv frømand og en tolk til Cameroun for at undervise afrikanske kolleger under øvelsen Obangame Express, hvor 32 lande var repræsenteret.

Under øvelsen i Senegal gennemførte de danske jægersoldater uddannelse af nigerianske soldater fra Nigerian Navy Special Boat Service (NNSBS). Enheden opererer primært på floder og langs kysten i Nigeria, men under øvelsen var der fokus på landmilitære operationer, hvorfor Jægerkorpssets kompetencer med fordel kunne anvendes her. Jægersoldaterne trænede blandt andet de nigerianske kolleger i førstehjælp, bykamp og forholdsregler over for improviserede sprængladninger, IED'er, samt hvordan man udfører og slipper ud af baghold. Det skriver forsvarret.dk

Dansk jægersoldat underviser de nigerianske specialstyrker i forholdsregler overfor improviserede sprængladninger, IED.
Foto: Søren Lindhardt Hansen

I kamp mod Boko Haram

NNSBS kæmper ofte mod terrorbevægelsen Boko Haram, som især udfører angreb i det nordøstlige Nigeria.

Boko Haram kæmper man også imod i Cameroun, hvor soldater fra Frømandskorpsset og en tolk deltog i øvelsen Obangame Express i marts. Sammen med syv frømand fra Holland trænede danskerne soldater fra Special Boat Service, BIR og COPALCO, der også er en specialstyrke fra Cameroun.

Det er soldater, der til daglig er indsat i kampe mod pirater i Guineabugten og terrorister fra Boko Haram.

»Danmark har ret mange civile skibe i Guineabugten og dermed har vi en interesse i at kapacitetsopbygge nationernes egne styrker, så vi har et stabilt og roligt område,« forklarer generalmajor Jørgen Høll, som er chef for Specialoperationskommandoen til forsvarret.dk.

De danske specialoperationsstyrkers indsats i Cameroun og Senegal bliver gennemført for at gøre afrikanerne bedre i stand til selv at bekæmpe terrorisme og kriminalitet. ■

Kilde: forsvarret.dk

Foto: Morten Fredslund

Flere danskere til Afghanistan

Danmark øger sit militære bidrag i Afghanistan med 16 soldater. Samtidig fastholdes den økonomisk støtte til de afghanske sikkerhedsstyrker frem til 2020.

■ AF MORTEN FREDSLUND

I øjeblikket gør omkring 80 danske soldater tjeneste i Afghanistan – primært i hovedstaden Kabul. Men nu styrker regeringen det danske militærbidrag i Afghanistan med 16 soldater.

»Vores danske soldaters indsats i Afghanistan har medvirket til at gøre en forskel i landet. Det bygger vi nu videre på ved at styrke vores militære bidrag. Sikkerhedssituationen i Afghanistan er fortsat udfordret, og derfor er det vigtigt, at det internationale samfund fortsat støtter op,« udtalte forsvarsminister Peter Christensen blandt andet, da beslutningen blev truffet.

Det nuværende danske militære bidrag i Afghanistan beskæftiger sig primært med rådgivning, støtte og træning af de afghanske sikkerhedsstyrker. Det er lignende opgaver, som de øgede danske bidrag skal varetage – primært i hovedstaden Kabul. ■

Veteranmedaljer uddelt ved Trænregimentets Årsdag

1200 trænsoldater, 200 veteraner, 200 pårørende, 50 inviterede gæster samt masser af interesserede borgere var 12. maj samlet ved Trænregimentets Årsdag i Aalborg.

Den traditionsrige dag bød på mindehøjtidelighed, årsdagsparade i byen, medaljeoverrækkelse til veteraner, march gennem byen, reception for veteranerne, regimentets idrætsdag og socialt samvær om aftenen.

Godt 200 veteraner havde valgt Trænregimentets parade på Hønnørkajen i Aalborg til at få udleveret den i 2015 indstiftede 'Forsvarets medalje for international tjeneste 1948-2009', som tildeles veteraner, der har ydet en fortjenstfuld international indsats for Danmark i perioden.

»Den medalje I lige har fået overrakt er et synligt bevis på den respekt og anerkendelse, som Forsvaret og det officielle Danmark øn-

sker I skal have,« sagde oberst Jess Møller Nielsen bl.a. i sin tale til veteranerne og tilføjede:

»Medaljen er også et tegn på, at I alle på en eller anden måde har nogle pårørende, der i en periode måtte undvære jer. Jeres pårørende er derfor også omfattet af den officielle anerkendelse der følger med medaljen. Forsvaret takker jer, og I vil altid være velkommen i vores midte.«

Om baggrunden for at afholde Trænregimentet årsdagsparade midt i Aalborg, sagde obersten:

»Forsvaret og hæren er en del af Danmark. Vi er til for danskerne. Når politikerne beder os om det kan vi løse opgaver, som ingen an-

dre kan håndtere. Men det kan vi kun gøre, hvis vi har opbakning fra det civile samfund. En sådan opbakning har Trænregimentet i Aalborg.«

Efter medaljeoverrækkelsen, der også omfattede medaljer til sårede i tjenesten samt uddeling af erkendtligheder til udvalgte soldater, indstillet af underafdelinger i regimentet, fulgte alle regimentets soldater, veteranerne og deres pårørende efter Prinsens Musikkorps på en march gennem byen. Siden var der reception samt underholdning ved musikkorpset, hvorefter det resten af dagen gjaldt idrætskonkurrencer og socialt samvær på kasernen. ■

Foto: Kommunikationssektionen, Trænregimentet

Kugleregn over Oksbøl

Skydningerne er nogle af de mest populære arrangementer, og alle pladserne i Oksbøl blev revet væk samme dag som invitationerne gik ud til medlemmerne i InterForce Region Syddanmark.

■ AF JEANETTE BO AARHUS

Det var 17 meget spændte medlemmer af InterForce, der 28. april mødte op på skydebanen i Oksbøl til en grundig instruktion af de dygtige Hjemmeværnsfolk, som frivilligt brugte det meste af en dag på at gøre arrangementet til endnu en succes.

Der blev lavet to hold, der skiftedes til at skyde, så der samtidig var tid til netværk, småsnak og udveksling af skydetips fra dem, der havde prøvet det før.

Alle prøvede kræfter med både gevær M/95 og pistol M/49, og alle ramte for det meste ski-

ven – nogle lidt flere gange end andre. En af deltagerne var dog suveræn og missede ikke ét skud. Han løb derfor med præmierne for både gevær- og pistolskydning, der blev overrakt af skydeinstruktøren under den efterfølgende middag på Oksbøl Kaserne.

Aftenen sluttede med højt humør og stor tilfredshed med arrangementet. Flere af deltagerne var allerede klar til at melde sig til kommende skydninger, så man skal også i fremtiden være hurtig, hvis man skal sikre sig en plads på skydebanen. ■

Foto: Jeanette Bo Aarhus

Kalender

Region Hovedstaden:

Dato ikke fastlagt Skydek konkurrence:

Prøv forsvarets våben. Igen i år inviterer vi vores støttevirksomheder med på med skydebanen. Der vil være mulighed for både at prøve vores gevær og pistol, samtidigt med at støttevirksomhederne konkurrerer om at blive bedste skytte og bedste hold. Kæmpe succes fra tidligere år!

Mandag 12. september Koncert på Rosenborg: med livgardens musikkorps. Efterfølgende rundvisning og let anretning i officersmessen på Livgardens Kaserne.

Jagter i Jægerspris InterForce Region Hovedstaden og Region Sjælland afholder fælles jagter på Forsvarets arealer i Jægerspris på følgende datoer: 21. oktober, 4. november, 2. december og 20. januar. Skriv en mail til: hovedstaden@interforce.dk for at komme på jagtlisten.

Region Sjælland:

Fredag d. 17. juni: Golf i Fredensborg Arrangementet henvender sig til et medlem af direktionen eller en centralt placeret person, med et bredt kendskab til virksomhedens organisation. Max 36 i HCP.

Tirsdag d. 16. august: Besøg på Søværnets Våbenskole, Sj. Odde Vi kommer til at høre om skolens uddannelser og se på skydning mod flyvende mål.

Fredag d. 26. august: Åbent Hus på Flådestation Korsør

Mandag 5. september Flagdag Gardehusarregimentet vil i samarbejde med Slagelse by gennemføre en march gennem byen og med

efterfølgende parade og let underholdning på Nytorv i Slagelse. Alle er velkomne til at møde op og hylde vores soldater.

Lørdag 10. september Katastrofeberedskabs Dags Åbent Hus ved Beredskabsstyrelsen Sjælland, Bag Bakkerne 26, 4700 Næstved. Nærmere tilgår.

Lørdag 17. september Åbent Hus på Gardehusarkasernen med opvisning ved Hesteskadronen. Gardehusarregimentet holder åbent hus for alle, der måtte have lyst til at se, hvordan de værnepligtiges hverdag er, hvilken materiel de har, og hvilken uddannelse de modtager. Der vil også være udstilling af noget af det materiel som vores professionelle enheder råder over. Hesteskadronen laver rideopvisning og Gardehusarregimentets Veteran Panser Forening udstiller og fremviser gamle køretøjer.

Medio november: Koncert med Slesvigske Musikkorps Igen i år inviterer InterForce Region Sjælland og Vordingborg Kaserne, i samarbejde med Vordingborg Kommune, til støttekoncert med Slesvigske Musikkorps. Inden koncerten vil der være en let anretning i Officersmessen på kasernen hvorefter der afholdes koncert i Vordingborg teatersal.

Oktober-december: Jagter i Jægerspris InterForce Region Sjælland og Region Hovedstaden afholder fælles jagter på Forsvarets arealer i Jægerspris på følgende datoer: 21. oktober, 4. november, 2. december og 20. januar.

Region Syddanmark:

Søndag 26. juni Åben Hede, Oksbøl Kom og oplev Forsvarets

køretøjer helt tæt på og ikke mindst en kampdemonstration med skarpskydning.

Fredag 1. juli Sønderjysk Tattoo, Aabenraa Igen i år gentages succesen hvor vi inviterer virksomhederne til tattoo på Brundlund Slot i Aabenraa. Tattooot har medvirkende både fra ind- og udland.

Søndag 28. august Herregårdskoncert, Aabenraa Vores traditionsrige Herregårdskoncert i Søgårdlejren med Hjemmeværnets Musikkorps Syd, kor og solister og under ledelse af Peter Holling.

Fredag 7. oktober InterForce-jagt Interforce jagt på Højstrup Øvelsesplads ved Odense.

Fredag 4. november InterForce-jagt Interforce jagt på Højstrup Øvelsesplads ved Odense.

Region Midtjylland:

Lørdag 3. september Åbent hus ved Ingeniørregimentet Åbent hus ved Ingeniørregimentet i Skive, hvor alle interesserede er meget velkomne til at kigge forbi kasernen, og opleve de mange spændende aktiviteter i løbet af dagen. InterForce vil deltage med en stand på dagen.

Onsdag 9. november InterForce-jagt Sædvanen tro inviteres der til november-jagt for InterForce ved Tirstrup.

Onsdag 7. december InterForce-jagt Sædvanen tro inviteres

der til december-jagt for InterForce ved Tirstrup.

Region Nordjylland:

Mandag 5. september: Flagdag for Danmarks udsendte Parade og march i Aalborg by

Lørdag 10. september: Åbent Hus på Aalborg Kaserne Fremvisning af militært materiel og forskellige militære aktiviteter.

Lørdag 22. oktober: InterForce-jagt Jagt i øvelserrønnen på Aalborg Kaserne

Lørdag 12. november: InterForce-jagt Jagt i øvelserrønnen på Aalborg Kaserne

Fredag 9. december: Trænregimentets Julegudstjeneste i Nørre Uttrup Kirke

Region Bornholm:

Onsdag 14. september Aktivitetsdag på øvelsespladsen i Rønne.

Søndag 16. oktober og Lørdag 19. november InterForce-jagter på Raghammer øvelserræn

Onsdag 23. november Komitemøde Almegårds Kaserne

Torsdag 15. december Garnisonsjulegudstjeneste i Sct. Nicolai Kirke i Rønne med efterfølgende gløgg og æbleskiver i officersmessen på Almegårds Kaserne.

Frivilligpris til rydningsassistenter

AF MORTEN FREDSLUND

Hjemmeværnets Rydningsassistenter har modtaget Årets Frivilligpris efter et år med eksplosiv stigning i antallet af udrykninger til farligt fyrværkeri.

Den forholdsvis nye kapacitet i Hjemmeværnet, er del af en enhed, som består af 64 specialuddannede hjemmeværnssoldater, som skiftes til at være på vagt. De står i dag for cirka 20-25 procent af de opgaver, som

Forsvarets ammunitionsryddere tidligere stod for.

Det seneste år er antallet af indsættelser steget markant fra 77 i 2014 til 302 i 2015 – en stigning på hele 292 procent. Alene fra den 1. januar og frem til ultimo oktober 2015 blev rydningsassistenterne indsat 223 gange, hvilket var tre gange så mange opgaver som i hele 2014.

Veteranforening har skiftet navn

To år før 50-års jubilæet har De Blå Baretter skiftet navn til Danmarks Veteraner.

Siden veteranforeningen De Blå Baretter blev etableret i 1968 er Danmarks bidrag til internationale missioner blevet stadig mere bredtfaavnende til nu også at omfatte missioner sat i værk af en bred vifte af organisationer uden for FN-systemet.

Det er også den væsentligste årsag til navneskiftet til Danmarks Veteraner, som blev vedtaget af et stort flertal i foreningens repræsentantskab den 9. april.

De Blå Baretter blev stiftet den 26. oktober 1968 af en gruppe veteraner fra FN-missionen i Gaza, under navnet "FN-Soldaterforeningen De Blå Baretter".

PF-fotos: Casper Tybjerg og Linde Werdelin

Et ur kun for frømand

Den eksklusive danske urproducent Linde Werdelin har udviklet et dykkerur, som kun nuværende og tidligere soldater i Frømandskorpset kan få fingre i.

■ **AF MORTEN FREDSLUND**

Urkassen er skåret ud af en blok af titan, uret er vandtæt til 300 meter, skiven er sort og sat på med titan-skruer, tallene er selvlysende også fra siden, og så er det ikke til at købe. Medmindre du altså har gennemgået den behårede optagelsesprøve til Frømandskorpset og er medlem af Conventus Ranae – foreningen for tidligere og nuværende frømand.

Det er Conventus Ranae, der i samarbejde med urfirmaet Linde Werdelin har udviklet uret med navnet Oktopus Frogman, som kun frømand kan købe. Ifølge foreningens formand, var det et medlemsønske at have et fælles artefakt, der kunne knytte frømand-

dene sammen, og uret er helt eksklusivt forbeholdt medlemmer af Conventus Ranae. På bagsiden af hvert ur bliver ejerens nummer i Frømandskorpset og årstal for optagelse i korpset indgraveret.

Siden 1957 har blot 300 mænd gennemført uddannelsen, der berettiger til optagelse i Frømandskorpset, der sammen med Jægerkorpset er blandt de specialstyrker, som hører under Specialoperationskommandoen.

Selve urværket i Oktopus Frogman er ét af de mest stabile, der findes på verdensmarkedet – et standard ETA2892. Det er kendt på det meste af kloden, så skulle uheldet være ude for en dansk frømand, kan han få sit Oktopus Frogman repareret uanset, hvor på kloden han befinder sig.

Afsender:
InterForce Sekretariatet
 Danneskiold-Samsøes Allé 1
 1434 København K